

Overkoepelende **SNOMED** communicatie boodschap

Sectoroverstijgende communicatie
over waarom SNOMED nodig is,
waarom het urgent is en wat
het oplevert.

Richtlijnen voor het gebruik van dit document

Dit document is bedoeld als basis voor communicatie over waarom SNOMED nodig is, waarom het urgent is en wat het oplevert. Het is géén standaardtekst die voor elke doelgroep één-op-één gebruikt kan worden. Goede communicatie vraagt om maatwerk.

Een tekst voor medisch specialisten vraagt bijvoorbeeld om een andere toon en ander detailniveau dan een tekst voor bestuurders, patiënten of leveranciers. Ook verschilt de terminologie per sector: de ene doelgroep spreekt over patiënten, de andere over cliënten. Hetzelfde geldt voor termen als zorgverlener en zorgprofessional. Sommige organisaties richten zich op zorgaanbieders, andere ook op welzijnsorganisaties.

Daarnaast gaat communicatie over SNOMED niet alleen om uitleg, maar ook om verandering. De communicatie moet daarom niet alleen informeren, maar ook helpen om herkenning, draagvlak en handelingsperspectief te creëren.

Gebruik dit document daarom als bouwsteen voor eigen communicatie richting de eigen doelgroep.

Inhoudsopgave

Richtlijnen voor het gebruik van dit document.....	2
1. Waarom eenduidige terminologie nodig is.....	4
1.1 Wat SNOMED daaraan bijdraagt.....	4
1.1.1 Praktijkvoorbeeld 1.....	5
1.1.2 Praktijkvoorbeeld 2.....	5
2. Wat het gebruik van SNOMED oplevert.....	6
3. Rollen en verantwoordelijkheden.....	7
4. Ondersteuning.....	8
5. Waarom communicatie hierover belangrijk is.....	8
6. Boodschappenmatrix per stakeholder.....	9

1. Waarom eenduidige terminologie nodig is

De zorg staat onder druk. Door vergrijzing, personeelstekorten en hoge administratieve lasten groeit de behoefte aan zorg die slimmer, beter georganiseerd en digitaal ondersteund is. Tegelijk krijgen mensen steeds vaker zorg van meerdere zorgverleners, op verschillende locaties en in verschillende informatiesystemen.

Een toekomstbestendig gezondheidsinformatiestelsel vraagt daarom om gegevens die goed uitwisselbaar en herbruikbaar zijn: niet alleen technisch, maar ook in betekenis. Alleen dan is de juiste informatie op het juiste moment beschikbaar én wordt die overal hetzelfde begrepen.

Dat vraagt om afspraken over terminologie. Als medische begrippen niet eenduidig worden vastgelegd, kunnen gegevens verschillend worden geïnterpreteerd. Dat belemmert goede samenwerking, betrouwbare gegevensuitwisseling en hergebruik van informatie.

SNOMED helpt om medische begrippen eenduidig vast te leggen, zodat de betekenis van zorginformatie behouden blijft, ook wanneer gegevens tussen verschillende zorgverleners en systemen worden uitgewisseld. Daardoor kan informatie op een meer consistente en begrijpelijke manier worden vastgelegd, samengevat en weergegeven. Zorgverleners begrijpen sneller wat er bedoeld wordt en het kost minder tijd om informatie te interpreteren of opnieuw vast te leggen.

1.1 Wat SNOMED daaraan bijdraagt

SNOMED is een internationale standaard voor medische terminologie. Met SNOMED worden medische begrippen eenduidig vastgelegd in zorginformatiesystemen. Elke medische term krijgt een unieke code, zodat altijd duidelijk is welk begrip precies wordt bedoeld. Ook verschillende benamingen (synoniemen) voor hetzelfde medische begrip zijn gekoppeld aan diezelfde code. Daardoor blijft de betekenis van zorginformatie behouden, ook wanneer gegevens tussen zorgverleners, organisaties of systemen worden uitgewisseld.

Dat is belangrijk, omdat één term in de praktijk meerdere betekenissen kan hebben of verschillend kan worden geïnterpreteerd. SNOMED maakt het mogelijk om precies vast te leggen welk medisch begrip bedoeld wordt. Zo ondersteunt SNOMED betrouwbare gegevensuitwisseling, betere datakwaliteit en beter hergebruik van informatie voor zorg, onderzoek en beleid.

Voor zorgprofessionals hoeft de vaktaal daarbij niet te veranderen. SNOMED werkt zoveel mogelijk op de achtergrond en ondersteunt eenduidige registratie zonder dat zorgverleners codes hoeven te leren. Juist daardoor helpt SNOMED om eenheid van taal werkbaar te maken in de praktijk.

Zo draagt SNOMED bij aan:

- betrouwbare gegevensuitwisseling,
- betere datakwaliteit,
- minder risico op misverstanden,
- betere bruikbaarheid van data voor zorg, beleid en onderzoek.

1.1.1 Praktijkvoorbeeld 1

In een dossier staat het woord hernia. Die term kan in de praktijk naar verschillende aandoeningen verwijzen, zoals een rughernia, liesbreuk of navelbreuk. Zonder nadere duiding kan dat tot misverstanden leiden.

Met SNOMED wordt vastgelegd welk medisch begrip precies wordt bedoeld, inclusief de bijbehorende unieke code. Als bij een patiënt sprake is van een navelbreuk, dan wordt niet alleen de term geregistreerd, maar ook de juiste SNOMED-code. Daardoor blijft de betekenis behouden, ook wanneer informatie tussen zorgverleners of systemen wordt uitgewisseld. Andere zorgverleners en systemen kunnen die informatie daardoor eenduidig interpreteren en op een passende manier weergeven. Wanneer een andere zorgverlener het dossier raadpleegt, is direct duidelijk wat er bedoeld wordt. Zo blijft de betekenis behouden en wordt de kans op fouten kleiner.

1.1.2 Praktijkvoorbeeld 2

In een dossier staat dat een patiënt een CVA heeft gehad. Die term kan verwijzen naar een herseninfarct, hersenbloeding of TIA. Zonder eenduidige vastlegging is niet direct duidelijk welk medisch begrip precies wordt bedoeld.

Met SNOMED kan dat wel. Als sprake is van een herseninfarct, dan wordt juist dat begrip eenduidig vastgelegd. Daardoor begrijpt iedere zorgprofessional die het dossier raadpleegt direct wat bedoeld wordt. Zo blijft de betekenis behouden en wordt de kans op misverstanden kleiner.

2. Wat het gebruik van SNOMED oplevert

- **Behoud van betekenis**

Wanneer medische informatie eenduidig is vastgelegd, weten zorgverleners beter wat er precies bedoeld wordt. Dat verkleint de kans op misverstanden, onjuiste interpretaties en vermijdbare fouten. Voor patiënten betekent dit dat zorgverleners beter kunnen voortbouwen op dezelfde juiste informatie. Dat versterkt ook het vertrouwen tussen zorgverleners onderling en tussen zorgverlener en patiënt.

- **Betere samenwerking rond de patiënt – een gedeeld verhaal**

Als zorgverleners informatie sneller goed begrijpen, hoeven zij minder vaak extra afstemming te zoeken om informatie te controleren of te verduidelijken. Voor patiënten betekent dit dat zij minder vaak opnieuw hun verhaal hoeven te vertellen en dat zorgverleners beter op elkaar aansluiten. Dat draagt bij aan meer continuïteit en duidelijkheid in de zorg.

- **Betere gegevensuitwisseling**

Met SNOMED kunnen zorggegevens eenduidig worden uitgewisseld binnen en tussen sectoren, beroepsgroepen en informatiesystemen. Daarbij blijft de betekenis behouden. Voor patiënten betekent dit dat relevante informatie beter beschikbaar is wanneer die nodig is, ook als zij zorg krijgen van meerdere zorgverleners of op verschillende locaties. Ook internationale uitwisseling wordt eenvoudiger, omdat SNOMED wereldwijd wordt gebruikt.

- **Betere databeschikbaarheid en hergebruik**

Gegevens die eenduidig zijn vastgelegd, kunnen beter worden hergebruikt. Bijvoorbeeld voor kwaliteitsverbetering, onderzoek, monitoring en beleid. Met SNOMED wordt informatie niet alleen eenduidig vastgelegd, maar ook beter bruikbaar voor het selecteren, vergelijken en volgen van relevante gegevens. Dat maakt het makkelijker om patiëntgroepen nauwkeuriger in beeld te brengen, uitkomsten te vergelijken en effecten van richtlijnen of behandelingen te volgen. Zo draagt eenduidige vastlegging niet alleen bij aan betere inzichten voor professionals en beleidsmakers, maar uiteindelijk ook aan betere zorg voor huidige en toekomstige patiënten.

- **Beter begrijpelijke informatie voor patiënten**

Aan steeds meer SNOMED-concepten worden patiëntvriendelijke termen of beschrijvingen toegevoegd. Daardoor kan medische informatie begrijpelijker worden getoond, bijvoorbeeld in persoonlijke gezondheidsomgevingen. Dat helpt patiënten om beter te begrijpen wat er over hun gezondheid is vastgelegd en ondersteunt gesprekken met zorgverleners.

3. Rollen en verantwoordelijkheden

Koepel- en brancheorganisaties en wetenschappelijke verenigingen

Koepel- en brancheorganisaties en wetenschappelijke verenigingen spelen een belangrijke rol bij het bepalen, beheren en uitdragen van terminologie binnen hun sector. Zij helpen ervoor te zorgen dat gebruikte termen aansluiten bij de praktijk en bij landelijke en sectoroverstijgende afspraken.

Ook hebben zij een belangrijke rol in:

- Het ontwikkelen en onderhouden van referentiesets.
- Het bevorderen van kennis en draagvlak.
- Het zichtbaar maken van de nut en noodzaak van SNOMED voor de achterban.
- Het afstemmen met Nictiz en andere betrokken partijen.

Richting leveranciers

Via gebruikersverenigingen hebben koepel- en brancheorganisaties daarnaast een belangrijke schakelfunctie richting ICT-leveranciers. Zij kunnen sectorbrede afspraken over terminologie gezamenlijk met leveranciers afstemmen en agenderen. Dat voorkomt dat individuele zorgorganisaties dit allemaal apart moeten regelen en draagt bij aan meer uniformiteit in systemen en ondersteuning.

Zorgaanbieders

Zorgaanbieders zijn essentieel voor goed gebruik in de praktijk. Zij bepalen of systemen inhoudelijk aansluiten bij de zorgpraktijk en of zorgprofessionals goed worden ondersteund.

Hun rol is onder meer:

- opdrachtgever: eisen stellen aan correcte en richtlijnconforme implementatie van SNOMED
- kwaliteitsbewaker: toezien op goed gebruik en knelpunten signaleren
- gesprekspartner: sturen op werkbaar en gebruiksvriendelijke inrichting.

Bestuurders van zorgorganisaties

Bestuurders sturen op visie, kwaliteit, leveranciersafspraken en daadwerkelijk gebruik in de praktijk. Zij zorgen ervoor dat SNOMED onderdeel wordt van de digitale strategie van de organisatie.

Dat betekent onder meer:

- SNOMED opnemen in beleid en digitaliseringskeuzes.
- Toetsen of systemen conform richtlijnen zijn ingericht.
- Leveranciers aanspreken op correcte en gebruiksvriendelijke implementatie.
- Zorgen voor betrokkenheid en scholing van professionals.
- Structureel beheer, eigenaarschap en monitoring organiseren.
- Afstemmen met brancheorganisaties en ketenpartners.

Leveranciers

Leveranciers spelen een sleutelrol in het werkbaar maken van eenduidige terminologie in de dagelijkse praktijk. Het gaat daarbij niet alleen om techniek, maar ook om goede ondersteuning van werkprocessen en gebruikers.

Dat vraagt onder meer om:

- Een goede implementatie van SNOMED in systemen.
- Ondersteuning van referentiesets.
- Gebruiksvriendelijke inrichting van registratie.
- Aandacht voor patiëntvriendelijke termen.
- Afstemming met zorgaanbieders, brancheorganisaties en Nictiz.

4. Ondersteuning

In Nederland ontwikkelt en beheert [Nictiz](#) de Nederlandse editie van SNOMED in opdracht van het [ministerie van VWS](#). Voor vragen of advies kunnen organisaties contact opnemen via [Nictiz Servicemanagement](#). SNOMED is in beheer van SNOMED International. Voor het gebruik en de implementatie van SNOMED is [ondersteuning](#) beschikbaar in de vorm van documentatie, trainingen, video's en webinars. Ook is informatie beschikbaar over distributie, referentiesets en patiëntvriendelijke termen via de Nationale Terminologie Server. Het gebruik van SNOMED vereist een licentie. Deze kan kosteloos worden aangevraagd bij [SNOMED International](#).

5. Waarom communicatie hierover belangrijk is

Goede implementatie vraagt niet alleen om techniek, maar ook om duidelijke communicatie. Landelijke communicatie is nodig om het algemene nut van eenduidig registreren en uitwisselen uit te leggen. Daarnaast is sectorspecifieke communicatie nodig, zodat elke doelgroep begrijpt wat SNOMED concreet betekent voor de eigen praktijk.

Daarom is het belangrijk dat sectoren, brancheorganisaties, zorgaanbieders en leveranciers ieder vanuit hun eigen rol bijdragen aan bekendheid, begrip en adoptie.

In de '[Kamerbrief over Rapport Implementatiestrategie SNOMED in gebruik bij Nederlandse zorgaanbieders](#)' is er een onderdeel over landelijke communicatie opgenomen:

“Het advies beschrijft dat zowel landelijke communicatie nodig is over het algemene nut van het eenduidig registreren en uitwisselen, als communicatie die sectorspecifiek nodig is voor implementatie in het veld. Door het organiseren van halfjaarlijkse zorgcongressen zet ik nu al continu in op het informeren van de sectoren en betrekken van eindgebruikers over verschillende standaarden in het stelsel. Er ligt ook een rol bij de sectoren om in hun migratieplannen mee te nemen hoe zij over het belang en de uitvoering gaan communiceren, aangezien zij het beste weten wat aansluit bij hun zorgprofessionals. Daarnaast zal ik uitzoeken hoe specifiek een overkoepelende landelijke communicatie kan worden opgezet om de noodzaak en het nut over te brengen.”

6. Boodschappenmatrix per stakeholder

Op de volgende pagina staat een boodschappenmatrix. Deze geeft per stakeholder richting aan de communicatie over SNOMED. Per doelgroep is samengevat wat voor hen belangrijk is, welke kernboodschap centraal staat en wat het gebruik van SNOMED oplevert.

Boodschappenmatrix

Stakeholder	Wat is voor hen belangrijk?	Kernboodschap	Wat levert het op?
Bestuurder van een zorgorganisatie	Kwaliteit van zorg, risicobeheersing, digitale strategie, leverancierssturing en een toekomstbestendige organisatie. Ook is het belangrijk om voorbereid te zijn op wet- en regelgeving en goed aan te sluiten op andere systemen en ontwikkelingen rond interoperabiliteit.	SNOMED is geen technisch detail, maar een randvoorwaarde voor veilige gegevensuitwisseling, betrouwbare data en toekomstbestendige digitale zorg.	Minder risico op misverstanden, betere interoperabiliteit, betere databeschikbaarheid en een duurzame basis voor de digitale ontwikkeling van de organisatie.
Zorgprofessional	Werkbaarheid, begrijpelijke registratie, minder gedoe, goede overdracht, patiëntveiligheid, snelle toegang tot de juiste gegevens en terminologie die actueel blijft en aansluit op de praktijk.	SNOMED helpt om informatie eenduidig vast te leggen zonder dat de vaktaal hoeft te veranderen of codes geleerd hoeven te worden.	Minder misverstanden, betere overdracht, minder dubbel uitleggen, betere samenwerking en sneller toegang tot de juiste gegevens, met de juiste betekenis. Eenduidige registratie ondersteunt bovendien snellere uitwisseling, betere datakwaliteit en betere zorgkwaliteit.

Stakeholder	Wat is voor hen belangrijk?	Kernboodschap	Wat levert het op?
Koepel- of branche-organisatie/ wetenschappelijke vereniging	Kwaliteit, uniformiteit, draagvlak in de sector, professionele standaarden en goede afstemming. Ook zijn het zichtbaar maken van nut en noodzaak binnen zorgorganisaties, het verkleinen van interpretatieverschillen in de sector en het kunnen actualiseren van terminologie in lijn met de praktijk belangrijke aandachtspunten.	SNOMED helpt om sectorbreed afspraken te maken over eenduidige terminologie die aansluit bij de praktijk. Zo worden interpretatieverschillen kleiner en wordt voor de achterban duidelijker waarom dit nodig is.	Meer uniformiteit, minder interpretatieverschillen, betere implementatie en meer duidelijkheid voor de achterban. Daarnaast biedt het kansen voor kwaliteitsregistraties en versterkt het de positie richting leveranciers.
Leverancier	Duidelijke eisen, implementeerbaarheid, gebruiksvriendelijkheid, consistente inrichting en klantwaarde. Ook toekomstbestendigheid en aansluiting op wetgeving en marktvraag zijn belangrijk.	SNOMED moet niet alleen technisch aanwezig zijn, maar ook functioneel bruikbaar zijn in de workflow van de zorgprofessionals. Juist daarin ligt de meerwaarde voor klanten en voor toekomstbestendige systemen.	Betere aansluiting op sectorafspraken, meer uniformiteit, hogere bruikbaarheid van systemen en meer vertrouwen bij klanten. Daarnaast biedt SNOMED ruimte voor nieuwe functionaliteiten, zoals beslisondersteuning en slimme zoek- en registreerfuncties, en helpt het leveranciers om beter voorbereid te zijn op wetgeving en op veranderende marktvragen.

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag

 1400 (op werkdagen van 08:00 tot 20:00 uur)
www.rijksoverheid.nl

Mei 2026